

**ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟ ΘΕΜΑ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ
ΗΜΕΡΗΣΙΩΝ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΩΝ ΛΥΚΕΙΩΝ
(ΟΜΑΔΑ Α΄)
ΚΑΙ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΩΝ ΛΥΚΕΙΩΝ (ΟΜΑΔΑ Β΄)
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ**

Α. ΜΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

[ΣΤΕΡΕΟΤΥΠΑ] Η ΜΟΔΑ, ΔΗΛΑΔΗ Ο ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

(1) Για πολλούς αιώνες, το ένδυμα ήταν ένδειξη της κοινωνικής τάξης αυτών που το φορούσαν. Η **αλλαγή** φορεσιάς, **επισημαίνει** ο γάλλος στοχαστής Ρολάν Μπαρτ, σημαίνει αλλαγή τάξης. Οι παρεξηγήσεις σε κωμωδίες, όπως του Μαριβό, στηρίζονταν συχνά πάνω σε αυτό το μοτίβο της αλλαγής τάξης. Η μεταμόρφωση της Ελίζα Ντούλιτλ από ανθοπώλισσα σε κυρία καθηγητού, στο «Ωραία μου κυρία» του Τζορτζ Μπέρναρ Σο, δεν μπορούσε να γίνει μόνο με την ενδυμασία, **προϋπέθετε** την εκπαίδευση.

(2) Κι ύστερα ήρθε η μόδα. Κι η **αναπόφευκτη** κριτική, ότι αναπαράγει τις κοινωνικές διακρίσεις. «Όχι», απαντούσε ο Μπαρτ (που προσέγγισε και μελέτησε το ένδυμα ως σύστημα) σε αυτή την προκατάληψη: «Η μόδα είναι θεσμός και κανείς δεν μπορεί να πιστέψει σήμερα ότι παράγει διάκριση: μόνο το ντεμοντέ είναι μια έννοια που παράγει διάκριση. Με άλλα λόγια, από μαζική σκοπιά, η μόδα γίνεται πάντα **αντιληπτή** μόνο μέσα από το αντίθετό της: η μόδα είναι η υγεία, είναι η ηθική, και το ντεμοντέ είναι απλώς η ασθένεια ή η διαστροφή της».

(3) Η μόδα, είναι μία από τις **σαφείς** παραπομπές της (συχνά ασαφούς) γαλλικής διάνοησης: όλοι την υπολογίζουν. Μεταπολεμικά, τα επιτεύγματά της βρέθηκαν ανάμεσα σε δυο ονόματα-ορόσημα. Από τη μια ήταν η Κοκό Σανέλ, που εκπροσωπούσε τη λογική, τη διάρκεια, τη διάθεση να αρέσει χωρίς να ξαφνιάζει. Από την άλλη, ο «πατέρας της μίνι φούστας», Αντρέ Κουρέζ, ο φουτουριστής, αυτός που έραβε για το μέλλον. Και στη μέση, πολλές προσωπικότητες, να πασχίζουν να εκφράσουν την κομψότητα.

(4) Η Σόνια Ρικιέλ ήταν ανάμεσα σε εκείνες τις μορφές της μόδας που εργάστηκαν για το **καλόγουστο**. Κάτι πολύ παραπάνω: σκέφτηκε πώς θα **διευρύνει** την πρόσβαση στο καλό γούστο της **χειραφετημένης** γυναίκας με τα χαμηλά εισοδήματα. Το δικό της καλόγουστο ήταν συνώνυμο του εκδημοκρατισμού του υψηλού γούστου. Χάρη σ' αυτή, το ρούχο έχασε μεν τη σπανιότητά του, έγινε όμως **προσιτό** στον πολύ κόσμο.

(Ηλίας Κανέλλης, εφημερίδα ΤΑ ΝΕΑ)

1^η Δραστηριότητα

Α1. Σωστό ή λάθος.

- α. Επί εκατονταετίες το ένδυμα αντανakλούσε την κοινωνική τάξη του προσώπου που το φορούσε.
- β. Ο Μπαρτ θεωρούσε ότι η μόδα εκφράζει τις κοινωνικές ανισότητες.

- γ. Ο Αντρέ Κουρέζ δεν έκανε καινοτομίες στη μόδα.
δ. Η Σόνια Ρικέλ στόχευε στο να διαδώσει τη μόδα.
ε. Η Σόνια Ρικέλ διαφύλαξε τη σπανιότητα των ρούχων.

(Μονάδες 10)

A2. Ποιος τρόπος πειθούς χρησιμοποιείται στη δεύτερη παράγραφο; Να τεκμηριώσετε την απάντησή σας με αναφορά στο κείμενο.

(Μονάδες 5)

2^η Δραστηριότητα

A3. Να αιτιολογήσετε τη χρήση των εισαγωγικών στην πρώτη και στην τρίτη παράγραφο.

(Μονάδες 5)

A4. α) Συνώνυμα των: *επισημαίνει, προϋπέθετε, αναπόφευκτη, αντιληπτή, χειραφετημένης*

β) Αντώνυμα των : *αλλαγή, σαφείς, καλόγουστο, διευρύνει, προσιτό*

(Μονάδες 10)

3^η δραστηριότητα

A5. Πολλά από τα στοιχεία σας μόδας δεν είναι χρήσιμα. Ωστόσο, οι περισσότεροι άνθρωποι τα υιοθετούν. Πώς εξηγείται αυτή η συμπεριφορά; Ποιες συνέπειες έχει στη ζωή σας; Υποθέστε ότι το κείμενό σας, έκτασης 200-250 λέξεων, θα δημοσιευτεί σε περιοδικό για νέους.

(Μονάδες 20)

B. ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Εισαγωγικό σημείωμα: Το κείμενο αποτελεί απόσπασμα της βιογραφίας της Κοκό Σανέλ, η οποία υπήρξε σπουδαία σχεδιάστρια μόδας.

Ένα εύρημα επινοείται για να χαθεί.

Πρέπει να μιλάει κανείς για τη μόδα με ενθουσιασμό αλλά χωρίς υπερβολές. Ένα φόρεμα είναι μια γοητευτική και εφήμερη δημιουργία και όχι ένα διαχρονικό έργο τέχνης. Η μόδα οφείλει να πεθαίνει γρήγορα προκειμένου να μπορέσει να ζήσει το εμπόριο.

Η μόδα δεν υπάρχει μόνο στα φουστάνια· η μόδα είναι στον αέρα, τη φέρνει ο άνεμος, την προαισθάνεσαι, την αναπνέεις, είναι γραμμένη στον ουρανό και πάνω στην ασφαλτο, είναι πανταχού παρούσα συνυφασμένη με τις ιδέες, με τα ήθη, με τα γεγονότα.

Δημιούργησα τη μόδα επί ένα τέταρτο του αιώνα. Γιατί; Επειδή μπόρεσα να εκφράσω την εποχή μου. Επινόησα το σπορ ντύσιμο για τον εαυτό μου· όχι γιατί οι άλλες γυναίκες ασχολούνταν με τα σπορ, αλλά γιατί ασχολιόμουν εγώ. Δεν έβγαينا γιατί το είχα ανάγκη προκειμένου να κάνω μόδα, έκανα μόδα ακριβώς επειδή έβγαينا, γιατί πρώτη εγώ έζησα τη ζωή του αιώνα μου.

Γιατί τα υπερωκεάνια, τα σαλόνια, τα μεγάλα εστιατόρια δεν ανταποκρίθηκαν ποτέ στον πραγματικό τους σκοπό; Επειδή τα εμπνεύστηκαν σχεδιαστές που ποτέ στη ζωή τους δεν έχουν δει καταιγίδα, αρχιτέκτονες που δεν είχαν ποτέ κοινωνική ζωή, διακοσμητές που πάνε για ύπνο στις 9 το βράδυ και δειπνούν με την οικογένειά τους. Το ίδιο και οι μοδίστρες, πριν από εμένα, που κρύβονταν, σαν τους ράφτες, στο πίσω μέρος του μαγαζιού τους, ενώ εγώ ζούσα τη μοντέρνα ζωή, είχα τους τρόπους, τα γούστα, τις ανάγκες των γυναικών που έντυνα.

(Paul Morand, Η ΑΥΡΑ ΤΗΣ ΣΑΝΕΛ, σελ. 213-215. Διασκευή)

1^η δραστηριότητα

B1. Να σημειώσετε το απόσπασμα του κειμένου το οποίο συνδέεται με τον τίτλο του.
(Μονάδες 5)

B2. Η μόδα οφείλει να πεθαίνει γρήγορα προκειμένου να μπορέσει να ζήσει το εμπόριο.: Σε μια παράγραφο 50-60 λέξεων να αναπτύξετε το νόημα της περιόδου.
(Μονάδες 10)

2^η δραστηριότητα

B3. Να αναφέρετε σε τι εξυπηρετεί η χρήση του ά ενικού προσώπου.
(Μονάδες 7)

B4. είναι πανταχού παρούσα συνυφασμένη με τις ιδέες, με τα ήθη, με τα γεγονότα: Ποιο είναι το υποκείμενο του ρήματος και γιατί δεν τίθεται;
(Μονάδες 8)

3^η δραστηριότητα

B5. Πώς θα χαρακτηρίζατε την αφηγήτρια; Επίσης, συμφωνείτε με τη στάση των υπόλοιπων επαγγελματιών που αναφέρει; Να απαντήσετε σε ένα κείμενο 100-150 λέξεων.
(Μονάδες 20)

ΟΡΟΣΗΜΟ ΠΕΙΡΑΙΑ
ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ : ΑΝΤΩΝΗΣ ΓΑΒΡΙΛΗΣ